

I. Dispoziții generale

1. Denumirea: Asociația Obștească „Asociația Surzilor din Republica Moldova” (în continuare – Asociație).

Adresa: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 1, MD – 2009.

Asociația surzilor a fost creată în anul 1940 prin Hotărârea Consiliului Comisarilor Poporului din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească nr.451 din 18 noiembrie 1940 și inițial avea denumirea „Societatea Moldovenească a Surdomuților”.

2. Asociația urmărește beneficiul public, independentă de autoritățile publice, constituită în forma organizatorico-juridică de „asociație obștească”, bazată pe numărul membrilor fixat. Asociația este creată pentru desfășurarea activității comune a persoanelor cu deficiențe de auz cu scopul realizării drepturilor legitime în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

3. Asociația este liberă de a-și determina structura internă, de a-și alege scopurile, formele și metodele de activitate, activează în conformitate cu Constituția și legislația Republicii Moldova și în baza principiilor asocierii benevole, independenței, autogestunii și egalității în drepturi a tuturor membrilor.

4. Asociația este creată pe durată nedeterminată și este asociație obștească republicană activitatea căreia se desfășoară pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

5. Asociația este persoana juridică și dispune de bilanț propriu, conturi bancare, are dreptul să încheie contracte din numele Asociației, să dobândească drepturi patrimoniale și nepatrimoniale, să îndeplinească obligațiuni, să fie reclamat și pârît în instanța de judecată.

6. Asociația poartă răspundere pentru acțiunile sale cu întreg patrimoniul care îi aparține. Asociația nu poartă răspundere pentru obligațiile membrilor Asociației, întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor Asociației.

7. Asociația are dreptul:

- 1) să difuzeze liber informația despre activitatea sa;
- 2) să fondeze publicații periodice proprii și să se folosească de cele de stat în ordinea stabilită;
- 3) să reprezinte și să protejeze interesele legale ale membrilor săi în organele și organizațiile de stat;
- 4) să obțină de la autoritățile publice informația necesară pentru realizarea sarcinilor statutare, cu excepțiile prevăzute de legislație;
- 5) să înființeze subdiviziuni structurale;

6) să desfășoare activitate de producere și de antreprenariat, prin intermediul întreprinderilor specializate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare în conformitate cu legislația;

7) să participe la concursuri naționale și internaționale în scopul obținerii unor alocații, granturi, burse de la state străine, fonduri de la organizații naționale și internaționale, precum și de la persoane fizice;

8) să încheie cu persoane fizice și juridice acorduri cu privire la colaborarea tehnico-științifică, economică, financiară și de producere, cu privire la prestarea serviciilor și lucrărilor îndreptate spre realizarea scopurilor și sarcinilor statutare;

9) să presteze servicii sociale;

10) în baza legislației cu privire la activitatea de voluntariat să atragă în activitatea Asociației persoane cu deficiențe de auz care au împlinit vârsta de 16 ani;

11) să acorde suport informațional necesar familiilor, în care sînt copii cu deficiențe de auz, pentru soluționarea problemelor privind integrarea socială a acestor copii;

12) să încheie contracte cu alte asociații obștești pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare;

13) să realizeze cercetări științifice, să înfăptuiască expertiza obștească a proiectelor și programelor de o importanță socială și să participe la lucrările comisiilor mixte la care se examinează aceste proiecte;

14) să aibă denumire și simbolică proprie;

15) să-și realizeze pe deplin împuternicirile acordate persoanelor juridice de Codul Civil și de prevederile Legii cu privire la asociațiile obștești;

16) să generalizeze practica aplicării legislației referitor la probleme legate de activitatea sa și să elaboreze propuneri cu privire la perfecționarea acesteia;

17) să adere și să participe la activitatea asociațiilor obștești internaționale (nonguvernamentale), să întrețină relații internaționale directe, să încheie acorduri și contracte corespunzătoare.

8. Asociația este obligată:

1) să respecte Constituția și legislația Republicii Moldova, convențiile internaționale, la care Republica Moldova este parte, precum și Statutul Asociației;

2) în cazul modificării legislației și constatării necorespunderii actelor de constituire cu legislația, să introducă modificările necesare;

3) să informeze anual organul de înregistrare despre continuarea activității Asociației indicînd denumirea, sediul organului de conducere, date despre conducător, precum și alte informații incluse în Registrul de Stat al asociațiilor obștești;

4) să verse în bugetul public național și în fonduri nebugetare impozite și alte plăți obligatorii în conformitate cu legislația;

5) să solicite Comisia de certificare de pe lângă Ministerul Justiției atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică prin care se atestă caracterul de interes public, necomercial și neprofitabil al activității Asociației, precum și neparticiparea acesteia la campaniile electorale, nesusținerea vreunui partid, organizație social-politică, bloc sau candidat în cadrul alegerilor autorităților publice;

6) să nu susțină nici un partid politic, organizație social-politică, bloc sau candidat aparte în cadrul alegerilor autorităților publice și să nu utilizeze mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri provenite din activitățile prevăzute de statut sau legate de proprietățile sale pentru finanțarea acestora;

7) să-și desfășoare activitatea în mod transparent, care se va manifesta prin:

- publicarea informațiilor privind activitatea sa în mijloacele de informare în masă, inclusiv pe pagina web a Asociației;

- prezentarea organului de înregistrare în termenul prevăzut de lege a raportului de activitate a Asociației conform modelului aprobat de Comisia de certificare (care va conține și categoriile de beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică), declarației financiare, care va include raportul financiar pentru ultimul an de activitate întocmit potrivit standardelor contabile, a informației despre sursele de finanțare a asociației obștești, mijloacele financiare și materiale obținute, folosirea acestor mijloace, inclusiv cheltuielile generale și cheltuielile administrative, despre mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale, prevăzută de Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, precum și date despre utilizarea acestor mijloace.

9. Amestecul neîntemeiat al organelor de stat, al organizațiilor și al funcționarilor publici în activitatea Asociației, precum și amestecul Asociației în activitatea organelor de stat, organizațiilor și a funcționarilor publici nu se admite, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.

10. Asociația își desfășoară activitatea pe principiile liberului consimțământ, autonomiei, autogestiunii și egalității în drepturi a tuturor membrilor, în baza prezentului Statut.

II. Scopurile și sarcinile Asociației

11. Asociația este creată și activează în scopul realizării și apărării drepturilor civile, economice, sociale, culturale, a altor drepturi și libertăți legitime ale membrilor Asociației, dezvoltării activismului social și spiritului de inițiativă, satisfacerii intereselor lor profesionale și de amatori în domeniul creației științifice, tehnice, artistice, ocrotirii sănătății, antrenării în activitatea filantropică, în practicarea sportului de masă și a culturii fizice, desfășurării activității de culturalizare, ocrotirii naturii, monumentelor de istorie și cultură,

educației patriotice și umanistice, extinderii relațiilor internaționale și desfășurării de către membrii Asociației a altor activități neinterzise de legislație.

12. Obiectivele de bază ale Asociației sînt reabilitarea socială, profesională și prin activități de muncă a persoanelor cu dizabilități auditive și incluziunea socială a acestora.

13. Pentru realizarea scopurilor și sarcinilor sale Asociația:

1) duce evidența persoanelor cu deficiențe de auz și contribuie la înregistrarea lor în Asociație;

2) organizează și desfășoară activități de culturalizare, sportive și de întremare între surzi;

3) sprijină organele de stat și instituțiile de protecție a sănătății, de cultură, de învățămînt și asigurării sociale, contribuie la evidența și încadrarea copiilor cu deficiențe de auz și vorbire în instituții preșcolare și școli speciale, la crearea centrelor surdologice, instituțiilor culturale, caselor-internat și grupelor pentru invalizi și bătrîni în instituțiile asigurării sociale;

4) sprijină membrii Asociației la învățatură, la primirea calificării profesionale și pregătirii speciale, la încadrarea în câmpul muncii la întreprinderile specializate și organizațiile Asociației, precum și la întreprinderile de stat, private și colective;

5) acordă ajutor persoanelor cu deficiențe de auz, la fondarea organizațiilor și întreprinderilor private constituite în orice formă organizatorico-juridică în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova;

6) elaborează programul cu privire la acordarea ajutorului material bătrînilor, persoanelor singure și incapabile de muncă din cadrul Asociației în dependență de necesitățile lor și de posibilitățile financiare ale Asociației;

7) contribuie la pregătirea, formarea profesională și la plasarea în câmpul muncii a interpreților limbajului mimico-gestual, precum și la perfecționarea și atestarea lor;

8) prestează servicii de interpretare a limbajului mimico-gestual;

9) dezvoltă și implementează programe de parteneriat social cu autoritățile publice, în scopul protejării persoanelor cu deficiențe de auz;

10) monitorizează, efectuează analiza și sinteza legislației în vigoare în domeniul drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor cu deficiențe de auz, dezvoltă și prezintă recomandări pentru îmbunătățirea legislației;

11) exercită controlul social asupra punerii în aplicare a legislației Republicii Moldova privind protecția socială a persoanelor cu deficiențe de auz;

12) participă la formarea politicilor de stat privind persoanele cu dizabilități și soluționarea problemelor lor în conformitate cu Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități din 13 decembrie 2006, Legea

nr.60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și cu Normele standarde privind asigurarea posibilităților egale pentru persoanele cu dizabilități, adoptată de către Adunarea Generală a ONU la 20 decembrie 1993;

13) în colaborare cu autoritățile publice din Republica Moldova promovează crearea și dezvoltarea sistemului de stat în privința prestării serviciilor de traducere în limbajul mimico-gestual pentru persoanele cu deficiențe de auz.

III. Modul de formare, structura și competența organelor de conducere ale Asociației

14. Asociația este fondată în baza criteriului teritorial. Baza Asociației o constituie organizațiile primare și teritoriale.

15. Organele de conducere ale Asociației, sunt:

- 1) Organele centrale:
 - Congresul Asociației;
 - Cîrmuirea Centrală a Asociației;
- 2) Organele de conducere locale:
 - Conferința Filialei Teritoriale;
 - Cîrmuirea Filialei Teritoriale;
 - Adunarea Generală a organizației primare;
 - Biroul organizației primare.

16. Principiul de bază în conducerea Asociației îl constituie colegialitatea - condiție neapărată pentru activitatea normală a organizației, pentru instruirea corectă a cadrelor, pentru dezvoltarea spiritului de activitate și independență a membrilor Asociației. Colegialitatea conducerii se combină cu răspunderea personală a angajaților pentru obligațiile încredințate.

17. Organele superioare de conducere ale Asociației nu sunt în drept să elibereze din funcție conducătorii subordonați aleși, fără acordul acelor organizații care i-au ales.

18. 1) Organul suprem de conducere îl constituie Congresul delegaților aleși de către Conferințele Filialelor Teritoriale.

2) Congresul ordinar se convoacă de către Cîrmuirea Centrală a Asociației o dată la 5 ani. Normele de reprezentare și ordinea alegerii delegaților la Congres se determină de către Cîrmuirea Centrală a Asociației. Convocarea Congresului și ordinea de zi se anunță nu mai târziu de două luni pînă la convocarea Congresului.

3) Congresul extraordinar se convoacă la inițiativa Cîrmuirii Centrale a Asociației sau la cererea unui grup, care cuprinde mai mult de 1/2 din delegații

la congres, sau la cererea a cel puțin 1/2 din numărul cîrmuirilor filialelor teritoriale.

4) Despre convocarea congresului extraordinar se anunță cel tîrziu cu 45 de zile calendaristice pînă la începutul congresului.

5) Proiectul ordinii de zi a congresului extraordinar se anunță cel tîrziu cu 30 de zile calendaristice pînă la începutul congresului.

6) Congresul Asociației este deliberativ prin prezența a 2/3 din delegați. Hotărîrile Congresului se adoptă cu majoritatea voturilor (din numărul participanților la votare) prin vot deschis.

7) Împuternicirile delegaților la Congresul XVI și împuternicirile delegaților la congresele ulterioare se păstrează pe durata întregii perioade pînă la petrecerea următorului congres ordinar al Asociației.

19. Competența Congresului Asociației:

1) aprobă rapoartele de activitate a Cîrmuirii Centrale a Asociației și a Comisiei Centrale de Revizie și Control;

2) determină direcțiile prioritare ale dezvoltării în continuare a Asociației;

3) adoptă Statutul Asociației și, în caz de necesitate, introduce în acesta modificări și completări;

4) aprobă candidaturile în Cîrmuirea Centrală a Asociației din cadrul delegaților la congres;

5) determină numărul și alege prin vot deschis membrii Comisiei Centrale de Revizie și Control;

6) Stabilește componența numerică a Consiliului de Supraveghere și alege membrii acestuia prin vot deschis;

7) Audiază informația despre activitatea Consiliului de Supraveghere;

8) Deleagă Cîrmuirii Centrale a Asociației dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunurilor Asociației;

9) examinează și aprobă raportul Cîrmuirii Centrale a Asociației privind gestionarea proprietății Asociației introduse în capitalul social al întreprinderilor create de către Asociație;

10) aprobă regulamentele cu privire la desfășurarea congreselor Asociației și plenarelor Cîrmuirii Centrale, regulamentele privind Cîrmuirea Centrală a Asociației și privind organele de control și revizie ale Asociației;

11) aprobă procesul verbal al Plenarei Cîrmuirii Centrale a Asociației privind alegerea președintelui Asociației;

12) adoptă decizii privind reorganizarea sau dizolvarea Asociației;

13) soluționează și alte probleme incluse în ordinea de zi.

Cîrmuirea Centrală a Asociației

20. Cîrmuirea Centrală a Asociației.

1) Cîrmuirea Centrală a Asociației este un organ colegial, care conduce toată activitatea Asociației în perioada dintre congrese și își menține împuternicirile pînă la instituirea componenței noi a Cîrmuirii Centrale a Asociației.

2) Plenara Cîrmuirii Centrale a Asociației se convoacă cel puțin de trei ori pe an.

3) Plenara Cîrmuirii Centrale a Asociației se convoacă din inițiativa Președintelui Asociației sau din inițiativa a mai mult de 1/2 din numărul membrilor Cîrmuirii Centrale sau prin hotărîrea a cel puțin 3/4 din numărul cîrmuirilor filialelor teritoriale ale Asociației.

4) Plenara Cîrmuirii Centrale se consideră deliberativă la prezența a 2/3 din numărul membrilor Cîrmuirii Centrale. Hotărîrile Plenarei se adoptă prin vot deschis cu voturile majorității membrilor Cîrmuirii Centrale prezenți la ședință.

5) Congresul deleghează Cîrmuirii Centrale drepturile de proprietar al patrimoniului Asociației.

6) În componența Cîrmuirii Centrale contingentul persoanelor cu deficiențe de auz nu trebuie să constituie mai puțin de 75 % din numărul total al membrilor Cîrmuirii Centrale.

7) Cîrmuirea Centrală asigură executarea hotărîrilor Congresului.

8) Membru al Cîrmuirii Centrale a Asociației nu poate fi persoana angajată în Comitetul Executiv al Cîrmuirii Centrale a Asociației, cu excepția Președintelui și vice-președinților Asociației, precum și a președinților filialelor teritoriale ale Asociației.

9) La încetarea înainte de termen a mandatului de membru al Cîrmuirii Centrale, înlocuirea se înfăptuiește din componența listei suplianților, aprobată de către Congresul Asociației.

10) Calitatea de membru al Cîrmuirii Centrale încetează înainte de termen în baza hotărîrii Cîrmuirii Centrale în următoarele cazuri:

- din inițiativă proprie prin depunerea cererii respective;
- absență nemotivată la cel puțin două ședințe plenare consecutive ale Cîrmuirii Centrale;
- la încetarea calității de membru al Asociației;
- intrării în vigoare a sentinței judecătorești de condamnare la privațiune de libertate a membrului Cîrmuirii Centrale;
- de deces.

11) Mandatul membrului Cîrmuirii Centrale se consideră vacant din momentul aducerii la cunoștința acestui membru a deciziei privind încetarea mandatului. Dacă decizia nu poate fi adusă la cunoștința membrului Cîrmuirii Centrale, mandatul lui se consideră vacant din momentul adoptării deciziei de către Cîrmuirea Centrală.

12) Opinia separată a membrilor Cîrmuirii Centrale care nu sînt de acord cu hotărîrea adoptată se înscrie în procesul verbal al Plenarei Cîrmuirii Centrale.

13) Cîrmuirea Centrală poate fi dizolvată dacă:

- ia repetat decizii pe aceleași întrebări, care au fost anulate prin hotărîrile judecătorești definitive din cauza încălcărilor grave a Statutului Asociației sau legislației în vigoare;

- în termen de șase luni consecutive nu a luat nici o decizie indiferent de numărul Plenarelor petrecute;

- numărul membrilor Cîrmuirii Centrale s-a micșorat mai puțin de 2/3 din numărul total.

14) În cazul apariției uneia din situațiile menționate la subpunctul 13) al punctului 20 Comitetul Executiv este obligat să creeze în termen de două săptămîni un comitet organizatoric care va convoca și petrece congresul extraordinar cu ordinea de zi – alegerea componenței noi a Cîrmuirii Centrale.

15) Competența Comitetului organizatoric:

- decide convocarea Congresului Asociației;

- aprobă proiectul ordinii de zi a Congresului extraordinar și stabilește data la care acesta se va convoca. Congresul extraordinar se desfășoară în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data emiterii hotărîrii;

- anunță în formă scrisă delegații la congres despre proiectul ordinii de zi a Congresului, locul și data desfășurării acestuia.

21. Competența Cîrmuirii Centrale a Asociației:

1) Alege din componența sa Președintele Asociației, în conformitate cu cerințele prevăzute la subpunctul 1) al punctului 22 din prezentul Statut. Președintele Asociației este concomitent și conducătorul Comitetului executiv de pe lîngă Cîrmuirea Centrală;

2) aprobă unul sau cîțiva vicepreședinți ai Asociației, la propunerea Președintelui Asociației;

3) Cîrmuirea Centrală a Asociației creează Comitetul Executiv pe lîngă Cîrmuirea Centrală;

4) Plenara Cîrmuirii Centrale emite hotărîri în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, cu prezentul Statut și cu hotărîrile Congresului Asociației;

5) determină numărul delegaților la Congresul Asociației proporțional cu numărul membrilor Asociației din fiecare filială teritorială;

6) decide convocarea Congresului Asociației și determină ordinea de zi;

7) anual adoptă bugetul Asociației și executarea acestuia;

8) aprobă numărul și componența Comisiilor Cîrmuirii Centrale și dirijează activitatea lor;

9) aprobă raportul Președintelui Asociației despre executarea Hotărîrilor Congresului și Plenarelor aprobate anterior;

10) aprobă Regulamentul și soluționează problemele cu privire la conferirea titlului de „Membru de onoare al Asociației”;

11) adoptă decizii privind dreptul de posesie, de folosință și de dispoziție asupra bunurilor Asociației;

12) aprobă modelele unice ale ștampilelor Cîrmuirii Centrale, ale întreprinderilor, instituțiilor și ale Filialelor Teritoriale ale Asociației, emblema Asociației, precum și modelele fișelor de evidență și carnetelor de membru;

13) adoptă decizii privind crearea, reorganizarea și dizolvarea întreprinderilor specializate, instituțiilor și filialelor teritoriale ale Asociației;

14) examinează chestiuni privind condițiile locative și de trai, orientarea profesională, angajarea în câmpul muncii, instruirea profesională, situația materială, organizarea odihnei cu măsuri culturale, organizarea activităților sportive și de întremare a membrilor Asociației;

15) aprobă regulamente și instrucțiuni cu privire la activitatea Asociației;

16) examinează și adoptă decizii pe marginea petițiilor membrilor Asociației adresate Cîrmuirii Centrale;

17) elaborează proiectele regulamentelor cu privire la desfășurarea congreselor Asociației, plenarelor Cîrmuirii Centrale, cu privire la Cîrmuirea Centrală, organele de control și revizie ale Asociației și le prezintă Congresului pentru aprobare;

18) dirijează activitatea Asociației spre realizarea scopurilor statutare;

19) adoptă formele și condițiile de remunerare a muncii Președintelui Asociației;

20) aprobă structura, efectivul-limită, formele, condițiile și ordinea retribuirii muncii angajaților Comitetului Executiv de pe lângă Cîrmuirea Centrală și a președinților filialelor teritoriale, în baza propunerilor elaborate și prezentate de către Președintele Asociației;

21) adoptă hotărâri despre desfășurarea ședințelor extraordinare ale Cîrmuirilor Filialelor Teritoriale;

22) examinează o dată în an rapoartele reprezentanților Asociației la întreprinderile specializate ale Asociației și adoptă deciziile necesare;

23) rezolvă alte probleme ce nu țin de competența Congresului.

22. Președintele Asociației.

1) Președinte al Asociației poate fi membrul Asociației, persoană cu dizabilități auditive, care are experiență de lucru în cadrul Asociației, posedă limbajul mimico-gestual, este membru al Cîrmuirii Centrale, dacă pentru acesta a votat majoritatea membrilor Cîrmuirii Centrale. Una și aceeași persoană poate ocupa funcția de Președinte al Asociației mai mult de două termene consecutive, dacă pentru aceasta au votat cel puțin 2/3 din membrii Cîrmuirii Centrale.

2) Președintele Asociației determină structura, efectivul-limită, formele, condițiile și ordinea retribuirii muncii angajaților Comitetului Executiv de pe

lîngă Cîrmuirea Centrală și a președinților filialelor teritoriale în conformitate cu legislația în vigoare și prezintă propunerile respective la plenara Cîrmuirii Centrale pentru aprobare.

3) Președintele Asociației realizează hotărîrile luate de Cîrmuirea Centrală, iar în perioada dintre Plenare coordonează activitatea Asociației. Președintele Asociației este ales de Cîrmuirea Centrală pe termen de 5 ani.

4) În caz de boală gravă, deces sau demisie a Președintelui Asociației, noul Președinte se alege din numărul membrilor Cîrmuirii Centrale la Plenară. Pînă la alegerea noului Președinte funcțiile lui le îndeplinește vice-Președintele Asociației.

5) Alegerile Președintelui Asociației se desfășoară în conformitate cu Regulamentul cu privire la Cîrmuirea Centrală.

6) Președintelui Asociației, în caz de expirare a mandatului, Asociația îi garantează plata unei compensații în mărime de trei salarii lunare și angajarea în câmpul muncii în cadrul Asociației.

23. Comitetul Executiv de pe lîngă Cîrmuirea Centrală a Asociației.

1) Comitetul Executiv de pe lîngă Cîrmuirea Centrală a Asociației:

- ține evidența activităților economico-financiare ale Asociației, care cuprinde chestiuni de administrare a bunurilor, privind fluxul mijloacelor fixe și mijloacelor bănești;

- întreprinde măsuri concrete pentru îndeplinirea deciziilor Congresului Asociației și ale Cîrmuirii Centrale, precum și a dispozițiilor Președintelui Asociației.

2) Angajații din Comitetul Executiv de pe lîngă Cîrmuirea Centrală a Asociației se află sub incidența legislației muncii, precum și a legislației cu privire la asigurarea socială și medicală.

IV. Filialele Teritoriale

24. Filialele Teritoriale ale Asociației se creează prin hotărîrea Cîrmuirii Centrale și activează în baza prezentului Statut și Regulamentului cu privire la Filialele Teritoriale ale Asociației.

25. Conferința Filialei Teritoriale se convoacă la hotărîrea Cîrmuirii Centrale o dată în 5 ani. Normele de reprezentare și ordinea alegerii delegaților la Conferință se determină de Cîrmuirea Filialei Teritoriale.

26. Conferința este deliberativă cu prezența a 2/3 din delegați. Hotărîrile se adoptă cu votul majorității delegaților prezenți prin vot deschis sau secret (conform hotărîrii Conferinței).

27. Competența Conferinței Filialei Teritoriale:

- 1) aprobă rapoartele de activitate a Cîrmuirii Filialei și Comisiei de Revizie și Control, emite hotărîri, determină sarcinile practice ale activității lor;
- 2) alege Cîrmuirea și Comisia de Revizie și Control (Revizorul) în numărul stabilit de Conferință;
- 3) alege delegați la Congresul Asociației în ordinea stabilită de Cîrmuirea Centrală a Asociației și înaintează reprezentanți din numărul lor în calitate de membri ai Cîrmuirii Centrale;
- 4) soluționează și alte probleme incluse în ordinea de zi.

Cîrmuirea Filialei Teritoriale

28. 1) Cîrmuirea Filialei Teritoriale a Asociației conduce întreaga activitate a filialei în perioada dintre Conferințe și este aleasă pe termen de 5 ani.
- 2) Ședința cîrmuirii filialei teritoriale are loc cel puțin o dată pe semestru.
 - 3) Ședința Cîrmuirii Filialei Teritoriale este deliberativă prin participarea majorității membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale. Hotărîrile Cîrmuirii Filialei Teritoriale se adoptă prin vot deschis a majorității membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale prezenți la ședință.
 - 4) Cîrmuirea Filialei Teritoriale asigură executarea hotărîrilor Congresului și Plenarelor Cîrmuirii Centrale.
 - 5) Membrii Cîrmuirii Filialei Teritoriale, inclusiv și Președintele Filialei Teritoriale, pot fi excluși din rîndul membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale înainte de expirarea termenului, dacă ei încalcă cerințele prezentului Statut, Regulamentului cu privire la Filialele Teritoriale. Problema se soluționează la ședințele Cîrmuirii Filialei Teritoriale.

29. Competența Cîrmuirii Filialei Teritoriale a Asociației:

- 1) stabilește numărul delegaților din organizațiile primare la Conferința Filialei Teritoriale;
- 2) alege din componența sa prin vot deschis președintele și vicepreședintele filialei teritoriale. Contractul individual de muncă cu președintele filialei teritoriale se încheie în baza procesului verbal al ședinței cîrmuirii filialei teritoriale privind alegerea acestuia;
- 3) hotărăște problemele determinate prin prezentul Statut în limitele teritoriului său;
- 4) asigură executarea hotărîrilor organelor conducerii locale și a organelor superioare ale Asociației;
- 5) adoptă decizii cu privire la activitatea organizațiilor primare ale Asociației;

6) contribuie la angajarea în câmpul muncii a membrilor Asociației în diverse ramuri ale economiei naționale, precum și la întreprinderi, organizații și instituții ale Asociației situate pe teritoriul lor;

7) contribuie la instruirea profesională, îmbunătățirea condițiilor de trai, la organizarea odihnei și măsurilor de întremare pentru membrii Asociației;

8) atrage membrii Asociației la participarea activă în viața Asociației, în activitatea de muncă;

9) organizează lucrul cultural - instructiv;

10) contribuie la obținerea de către membrii Asociației a studiilor generale, medii-speciale și superioare;

11) examinează cererile, propunerile și plîngerile membrilor Asociației. Adoptă decizii privind acordarea ajutorului material și privind eliberarea de la plata cotizațiilor de membru în cazul examinării cererilor respective;

12) este responsabilă în fața Conferinței respective și organului superior a Asociației.

30. Președintele Filialei Teritoriale.

1) Președinte al Filialei Teritoriale poate fi orice membru al Asociației, care este la evidență în Filiala Teritorială respectivă și este persoana cu deficiențe de auz, sau fără grad de invaliditate, cu condiția de a însuși limbajul mimico-gestual pe parcursul unui an.

2) Președintele Filialei Teritoriale dirijează activitatea Filialei Teritoriale în perioada dintre Conferințele Filialei Teritoriale și este ales de membrii Cîrmuirii Filialei Teritoriale pe termen de 5 ani.

3) Președintele filialei teritoriale este din oficiu membru al Cîrmuirii Centrale a Asociației.

4) În cazul bolii grave, a decesului sau încetării înainte de termen a mandatului Președintelui Filialei Teritoriale, noul Președinte este ales din numărul membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale.

5) Alegerile au loc în ordinea stabilită de prezentul Statut.

Organizațiile primare ale Asociației

31. 1) Organizațiile primare ale Asociației se creează la locul de trai, întrunind cel puțin 15 membri ai Asociației prin hotărîrea Cîrmuirii Filialei Teritoriale ale Asociației, și activează în baza prezentului Statut.

2) Dacă la locul de trai a membrului Asociației nu există organizație primară, atunci prin hotărîrea Cîrmuirii Filialei Teritoriale, el se atașează la una din organizațiile primare: orășănești sau de sector (raională) la locul de trai.

3) În cazuri excepționale, în baza deciziei Cîrmuirii Centrale, organizația primară poate fi creată la instituția de învățămînt, pe perioada de studii a membrilor Asociației.

4) Organizațiile primare activează în baza Regulamentului cu privire la organizațiile primare ale Asociației adoptat de Cîrmuirea Centrală.

32. Organele organizației primare ale Asociației sînt:

- 1) adunarea generală – organ suprem de conducere;
- 2) biroul organizației primare – organ de conducere permanent.

33. Adunările generale:

1) se convoacă cel puțin o dată la 2 ani. Adunările de totalizare și alegere a organelor organizației primare se convoacă o dată la 5 ani și se consideră deliberative dacă la acestea sînt prezenți cel puțin 50% din numărul membrilor. În caz de lipsă a cvorumului menționat adunarea se convoacă repetat și se consideră deliberativă, dacă la aceasta sunt prezenți cel puțin 25% din numărul total al membrilor aflați la evidență în organizația primară;

- 2) aleg cenzorii.

34. În organizațiile primare unde convocarea Adunărilor generale este imposibilă din cauză separării teritoriale, se convoacă Adunările Împuterniciților.

V. Organele de control și revizie ale Asociației

35. Controlul activității organelor de conducere ale Asociației se înfăptuiește de Organele de Control și Revizie ale Asociației, care sunt alese de Congres pe termen de 5 ani, în componența stabilită de Congres.

Organele de Control și Revizie ale Asociației efectuează monitorizarea și verificarea activității Statutare ale Asociației, Filialei Teritoriale și organizațiilor primare ale Asociației.

36. Organele de Control și Revizie ale Asociației acționează în baza Regulamentului, aprobat de Congres.

37. Ședințele organelor de Control și Revizie ale Asociației au loc nu mai rar decît odată în an.

38. Organul de Control și Revizie a Asociației este Comisia Centrală de Revizie și Control a Asociației. Comisia Centrală de Revizie și Control a Asociației raportează despre activitatea sa Congresului și este organul superior în raport cu organele de revizie și control a Filialei Teritoriale și organizațiilor primare a Asociației.

39. Din componența sa Comisia Centrală de Revizie și Control alege Președintele, vice-Președintele și secretarul prin vot deschis.

40. Membrii Comisiei Centrale de Revizie și Control a Asociației nu pot ocupa funcții în organele de conducere sau în statele de personal ale Asociației. Membrii Comisiei Centrale de Revizie și Control a Asociației pot asista la ședințele Plenare ale Cîrmuirii Centrale ale Asociației, Cîrmuirii Filialei Teritoriale a Asociației, Biroului organizației primare a Asociației, la Conferințele Filialei Teritoriale a Asociației, la Adunările generale a organizației primare a Asociației cu vot deliberativ.

41. Organele de Control și Revizie ale Filialei Teritoriale a Asociației sunt Comisiile de Revizie și Control a Filialelor Teritoriale a Asociației. Comisia de Revizie și Control a Filialei Teritoriale a Asociației raportează despre activitatea sa Conferinței (Adunării generale) a Filialei Teritoriale a Asociației și Comisiei Centrale de Revizie și Control a Asociației. Comisia de Revizie și Control Filialei Teritoriale a Asociației este organul suprem pentru organele de control a organizației primare a Asociației. Membrii Comisiei de Revizie și Control a Filialei Teritoriale a Asociației pot asista la ședințele Cîrmuirii Filialei Teritoriale a Asociației și Biroului organizației primare a Asociației cu vot deliberativ.

42. Organul de Control și Revizie al organizației primare a Asociației este Cenzorul organizației primare a Asociației. Cenzorul organizației primare a Asociației raportează Adunării generale a organizației primare a Asociației și Comisiei de Revizie și Control a Filialei Teritoriale a Asociației. Cenzorul organizației primare a Asociației poate asista la ședințele Biroului organizației primare a Asociației cu vot deliberativ.

43. Organele de Control și Revizie în limita competenței sale exercită anual controlul financiar-economic a activității organelor de conducere a Asociației, comitetului executiv al Asociației, Filialei Teritoriale, organizației primare. Despre rezultatele controlului informează Plenara Cîrmuirii Centrale, Cîrmuirea Filialei Teritoriale, Biroul organizației primare ale Asociației, respectiv.

44. Finanțarea activității organelor de control și revizie a Asociației se efectuează din contul bugetului Asociației în baza planului de cheltuieli aprobat anual.

VI. Organul de supravegere al Asociației

45. Supravegherea activității Asociației este efectuată de către organul de supravegere al Asociației – Consiliul de Supraveghere (în continuare – Consiliu), care este compus din cel puțin trei membri.

46. Membrii Consiliului se aleg la Congresul Asociației pentru un termen de 5 ani.

47. Membrii Consiliului aleg din componența sa președintele Consiliului.

48. Membrii Consiliului nu pot fi:

- membri ai organului executiv al Asociației;
- afiliați, rude sau afini pînă la gradul III inclusiv.

49. Membrii Consiliului sînt obligați:

1) să urmărească pentru ca:

- deciziile organelor Asociației să fie adoptate în mod transparent, în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea regimului conflictului de interese;

- persoanele, care ocupă funcții în organele Asociației, să respecte politicile Asociației, să îndeplinească obligațiunile de serviciu obiectiv, imparțial, conștiincios și să nu folosească situația de serviciu în interesul personal.

2) să întreprindă măsurile necesare orientate spre excluderea conflictelor de interese și a încălcărilor prevederilor legale în vigoare din activitatea Asociației.

50. Consiliul este obligat să informeze congresul Asociației despre lucrul efectuat.

VII. Condițiile și ordinea primirii, demisionării și excluderii membrilor Asociației

51. Membri ai Asociației pot fi cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și persoanele apatride, cu domiciliul permanent în Republica Moldova, care au atins vârsta de 18 ani, recunosc prezentul statut, participă la activitatea Asociației și achită cotizația de membru.

Nu pot fi membri ai Asociației persoanele lipsite de capacitate de exercițiu și persoanele condamnate la privațiune de libertate.

52. Persoanele, care doresc să devină membri ai Asociației, depun cerere în scris la Cîrmuirea Filialei Teritoriale, conform Regulamentului cu privire la evidența membrilor Asociației.

53. Dobîndirea calității de membru al Asociației se efectuează la ședințele Cîrmuirii Filialei Teritoriale prin vot deschis. Calitatea de membru al Asociației obține persoana pentru care au votat prin vot deschis majoritatea membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale și care a achitat taxa de aderare - 5 lei și taxa pentru carnet de membru -15 lei. Membrului Asociației i se eliberează

carnet de membru conform modelului stabilit. Refuzul de confirmare a calității de membru al Asociației poate fi atacat în organul superior al Asociației.

54. Modul de evidență al membrilor Asociației, precum și de transferare a acestora la altă organizație primară este stabilit prin Regulamentul cu privire la evidența membrilor Asociației, aprobat de Cîrmuirea Centrală a Asociației.

55. Pentru încălcarea cerințelor prevăzute de prezentul Statut față de membrul Asociației prin hotărîrea Cîrmuirii Filialei Teritoriale a Asociației, pot fi aplicate diferite măsuri de influență, inclusiv și excluderea. Hotărîrea cu privire la aplicarea sancțiunii se adoptă prin vot deschis cu votul majorității membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale.

56. Problema cu privire la excluderea din rîndul membrilor Asociației se soluționează la ședința Cîrmuirii Filialei Teritoriale a Asociației, unde acesta se află la evidență. Hotărîrea privind excluderea se adoptă prin vot deschis cu votul majorității membrilor Cîrmuirii Filialei Teritoriale. Această hotărîre poate fi atacată în organele ierarhic superioare ale Asociației în decursul a două luni.

57. Încetarea calității de membru al Asociației are loc:

- 1) din proprie inițiativă în baza unei cereri scrise;
- 2) în cazul încălcării cerințelor prezentului Statut;
- 3) prin decizia cîrmuirii filialei teritoriale în caz de neachitare la timp a cotizației de membru;
- 4) în cazul condamnării la pedeapsă cu privațiune de libertate.

VIII. Drepturile și obligațiile membrilor Asociației

58. Membrul Asociației are dreptul:

- 1) să aleagă și să fie ales în toate organele de conducere a Asociației, cu excepția cetățenilor străini;
- 2) să-și înainteze candidatura pentru participarea la alegeri la orice funcție în organele Asociației;
- 3) să participe la dezbateri și soluționarea problemelor din ordinea de zi a adunărilor membrilor Asociației;
- 4) să înainteze propuneri cu privire la îmbunătățirea activității Asociației;
- 5) de a se adresa cu întrebări, cereri și propuneri în orice organ al Asociației;
- 6) să participe la lucrările adunărilor, birourilor organizațiilor primare, ale plenarelor Asociației.

59. Membrul Asociației este obligat:

1) să respecte prevederile prezentului Statut, hotărârile organelor electivă, să participe activ la activitatea uneia din organizațiile primare ale Asociației;

2) să respecte legislația în vigoare a Republicii Moldova, drepturile și interesele membrilor Asociației;

3) anual să achite cotizațiile de membru în cuantumurile următoare:

a) pentru locuitorii din localitățile urbane - 20 lei;

b) pentru locuitorii din localitățile rurale - 10 lei;

c) pentru pensionarii din localitățile urbane - 15 lei;

d) pentru pensionarii din localitățile rurale - 10 lei.

IX. Activitatea economică a Asociației

60. Asociația are dreptul să desfășoare activitate economică exclusiv pentru realizarea scopurilor și sarcinilor prevăzute de prezentul Statut.

61. Asociația este în drept:

- să presteze servicii de interpretare a limbajului mimico-gestual;

- să deie în chirie bunurile proprii;

- să presteze servicii tipografice;

- să presteze servicii de editare.

62. Asociația este în drept să creeze întreprinderi specializate, alte tipuri de organizații economice, care să posede drepturi prevăzute pentru persoane juridice, pentru realizarea scopurilor statutare și asigurarea încadrării în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

63. Relațiile dintre Asociație și întreprinderile create de ea se bazează pe contractul încheiat între ele, conform Legii cu privire la asociațiile obștești, Legii privind societățile pe acțiuni, Legii privind societățile cu răspundere limitată și Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

Contractul definește următoarele dispoziții principale:

a) angajarea în câmpul muncii a persoanelor cu deficiențe de auz și ponderea acestora în numărul total de angajați;

b) rezolvarea problemelor sociale;

c) formarea profesională a persoanelor cu deficiențe;

d) transferarea de mijloace financiare în fondul centralizat al Asociației;

e) sursele de formare a veniturilor.

64. Întreprinderile specializate ale Asociației poartă răspundere pentru integritatea și majorarea patrimoniului aflat în gestiune în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

65. Pentru realizarea scopurilor statutare întreprinderile specializate și alte organizații ale Asociației contribuie la bugetul acesteia cu plăți, în ordinea și cuantumul prevăzute de contractul încheiat cu luarea în considerare a deciziei Cîrmuirii Centrale privind transferarea mijloacelor în fondul centralizat al Asociației.

X. Proprietatea Asociației

66. Proprietatea Asociației este ocrotită de legislația Republicii Moldova.

67. Asociația poate avea în proprietate orice patrimoniu necesar pentru asigurarea activității prevăzute de prezentul Statut. Excepție fac obiectele, care, în conformitate cu legislația Republicii Moldova sau cu convențiile internaționale, la care Republica Moldova este parte, se află în proprietatea exclusivă a statului.

68. Proprietatea Asociației include:

- 1) Acțiunile întreprinderii specializate “Bujor-Prim” SA, cu sediul în mun. Chișinău, str. L. Tolstoi, 63;
- 2) Acțiunile întreprinderii specializate “Prim-Plonjor” SA, cu sediul în mun. Bălți, str. Șciusev, 1;
- 3) Acțiunile întreprinderii specializate “Sadacus” SA, cu sediul în mun. Bălți, str. Biruinței, 51;
- 4) Partea socială a întreprinderii specializate “Interplast” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. Pădurii, 8;
- 5) Partea socială a întreprinderii specializate “Relaxare-SM” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 1;
- 6) Aportul în capitalul social al întreprinderii specializate „Silans” SRL cu sediul în mun. Chișinău, str. Independenței, 34;
- 7) Aportul în capitalul social al întreprinderii specializate „Univer-mol” SRL cu sediul în mun. Chișinău, str. Pădurii, 8;
- 8) Mijloacele bănești și alt patrimoniu, care se află în bilanța Asociației și utilizate în conformitate cu scopurile și sarcinile prevăzute de prezentul Statut;
- 9) Patrimoniul predat în gestiunea Casei Republicane de Cultură a Surzilor din Moldova;
- 10) Patrimoniul predat în gestiunea Federației Sportive a Surzilor din Moldova.

69. Proprietatea Asociației se formează din:

- 1) taxe de aderare și cotizații de membru;
- 2) donații provenite de la sponsori și din acte de caritate în conformitate cu Legea cu privire la filantropie și sponsorizare;

- 3) încasări de la petrecerea lecțiilor, expozițiilor, activităților sportive și altor activități;
- 4) venituri din activitate economică, de producere și altă activitate de întreprinzător;
- 5) venituri din tranzacțiile civile;
- 6) transferuri în fondul centralizat al Asociației de către întreprinderile specializate;
- 7) venituri de la prestarea serviciilor de interpretare a limbajului mimico-gestual;
- 8) venituri de la darea în chirie a bunurilor proprii;
- 9) venituri de la prestarea serviciilor tipografice;
- 10) venituri de la prestarea serviciilor de editare;
- 11) venituri realizate din activitatea economică externă și din implementarea unor proiecte;
- 12) mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale;
- 13) alte încasări neinterzise de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

70. Proprietatea Asociației.

1) Subiect al dreptului de proprietate asupra întregului patrimoniu este însăși Asociația, care este persoana juridică. Dreptul de posesie, folosință și dispoziție a patrimoniului Asociației îi aparține Cîrmuirii Centrale a Asociației. Membrii Asociației, fondatorii ei și persoanele particulare nu au drept la proprietate asupra imobilului, inclusiv după procesul reorganizării și lichidării Asociației. Subdiviziunile Asociației au drept de administrare a patrimoniului transmis de către proprietar. Imobilul Asociației nu poate fi folosit în calitate de gaj pentru primirea creditelor.

2) Dreptul de gestionare a pachetului de acțiuni în capitalul social al unei societăți pe acțiuni sau a cotei în capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată aparține Cîrmuirii Centrale, care numește din componența sa reprezentanții în societățile comerciale corespunzătoare și eliberează procurile în modul stabilit (nu mai puțin de trei oameni pentru fiecare întreprindere). Activitatea reprezentanților se reglementează de legislația în vigoare (Legea Republicii Moldova privind societățile pe acțiuni; Legea Republicii Moldova cu privire la societățile cu răspundere limitată), precum și de Statutul Asociației.

XI. Finanțarea activității Asociației

71. Activitatea Asociației se finanțează din contul mijloacelor proprii.

72. Veniturile din activitatea economică și de producere și alt tip de activitate de antreprenariat a Asociației nu pot fi împărțite între membrii

Asociației și sunt folosite exclusiv pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare.

73. Mijloacele bănești formează fondul centralizat pentru finanțarea activității Asociației. Mărimea și principiile formării bugetului Asociației pe venituri se determină de Plenara Cîrmuirii Centrale. Mărimea transferurilor de la societățile pe acțiuni și societățile cu răspundere limitată în fondul centralizat se determină de adunările generale ale reprezentanților fondatorului societăților pe acțiuni și a societăților cu răspundere limitată și se aprobă anual de către Cîrmuirea Centrală. Mijloacele Asociației se cheltuiesc conform planului financiar aprobat de Cîrmuirea Centrală, în conformitate cu bugetul Asociației.

74. Mijloacele bănești ale Asociației se păstrează în instituțiile financiare.

75. Toate documentele financiare, bancare, actele juridice, procurile și alte angajamente se semnează de Președintele Asociației.

XII. Modificarea și completarea Statutului Asociației

76. Propunerile privind modificarea și completarea Statutului Asociației se prezintă Cîrmuirii Centrale pentru examinare și elaborare a proiectului respectiv.

77. Proiectul Statutului Asociației în redacție nouă și proiectele privind introducerea unor modificări și completări în Statutul în vigoare al Asociației se examinează de către Cîrmuirea Centrală și se prezintă Congresului Asociației pentru aprobare.

78. Statutul se adoptă prin vot deschis a majorității delegaților prezenți la Congres.

79. În măsura intrării în vigoare a noilor acte legislative și normative ale Republicii Moldova, Cîrmuirea Centrală are dreptul să introducă modificări și completări respective în Statutul Asociației, cu aprobarea ulterioară la Congresul următor. Modificările și completările se consideră adoptate dacă au votat majoritatea membrilor Cîrmuirii Centrale Asociației.

XIII. Încetarea activității Asociației

80. Activitatea Asociației încetează în cazurile:

- 1) reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare;
- 2) dizolvării.

81. Reorganizarea Asociației se realizează prin decizia Congresului, iar patrimoniul ei se transmite persoanelor juridice nou-constituite în modul prevăzut de Codul Civil.

82. Asociația se dizolvă prin decizia Congresului sau prin hotărârea instanței de judecată.

83. Bunurile rămase după dizolvarea Asociației și executarea creanțelor creditorilor sînt folosite pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare. Decizia privind folosirea bunurilor rămase se publică în presă.